

Göteborgs universitet
Linköpings universitet
Lunds universitet
Umeå universitet
Uppsala universitet

Utredningsavdelningen
Leif Strandberg
BESLUT

2004-09-07

Reg.nr 83-2144-04, 83-2383-04,
83-2540-04, 83-2587-04, 83-2610-04

Ärendet

Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet har samtliga ansökt om tillstånd, enligt högskoleförordningen 7 kap. 16 a §, att vid urval till läkarutbildningen få använda ett alternativt urval. Fyra av dessa lärosäten vill använda följande modell:

Betyg (jämförelsetal) + högskoleprovsresultat	50 procent av platserna
Betyg	20 ”
Högskoleprovsresultat	15”
Högskoleprovsresultat + arbetslivserfarenhet	15”

Umeå universitet vill använda betyg (jämförelsetal) + högskoleprovsresultat till ca 25 procent av platserna, p.g.a. att de också använder ett alternativt urval till en viss andel av platserna efter tillstånd (högskoleförordningen 7 kap. 15 §) från Högskoleverket.

Linköping vill använda den nya modellen för första gången vid antagningen till vårterminen 2005. De övriga anger höstterminen 2005.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar att inte bevilja tillstånd för de ovannämnda utbildningarna att använda den modell för urval till läkarutbildningen som beskrivs ovan.

Högskoleverkets skäl för beslutet

Högskoleverkets principiella inställning är att det är ytterst angeläget att de problem som finns när det gäller urvalet till läkarutbildningen får en acceptabel lösning. Verket anser emellertid att den föreslagna modellen inte är lämplig och redovisar skälen nedan.

Sedan antagningen till höstterminen 2002 har det krävts högsta möjliga betyg (20,00) i urvalsgruppen för nya betyg (BP) för antagning till läkarutbildningen. I

HÖGSKOLEVERKET

BESLUT

2004-09-07

Reg.nr 83-2144-04, 83-2383-04,
83-2540-04, 83-2587-04, 83-2610-04

Sid 2

och med antagningen till höstterminen 2004 är urvalsgrupperna för nya och gamla betyg sammanslagna. Allt fler sökande med 20,00 har lottats bort.

Ovanstående modell innebär i princip att högskoleprovsresultat i stället för lotten avgör vilken sökande som ska få en plats på läkarutbildningen. Modellen innebär att det maximala meritvärdet i urvalsgruppen betyg + högskoleprovsresultat blir $20,00 + 2,0 = 22,00$. Detta meritvärde kommer sannolikt att nås av väldigt få sökande, vilket innebär att sökande med ett något lägre meritvärde än 20,00, men ett konkurrenskraftigt högskoleprovsresultat kommer att ha möjligheter att bli antagna.

Provtagare med invandrarbakgrund gör generellt sett sämre resultat än provtagare med svensk bakgrund. Den föreslagna modellen innebär, enligt Högskoleverket, att sökande med 20,00, men med icke konkurrenskraftiga högskoleprovsresultat och sökande med invandrarbakgrund kommer att missgynnas. Enligt Högskoleverket är en sådan lösning inte acceptabel.

Den föreslagna modellen innebär också att högskoleprovets roll av att vara en andra chans minskar. Enligt Högskoleverket bidrar också den föreslagna modellen till en ensidig kunskapssyn på grund av att betyg och högskoleprovet i huvudsak mäter samma kompetenser. Ett ytterligare argument mot förslaget är att en förändring som ändrar villkoren när det gäller möjligheterna att bli antagen till en attraktiv utbildning inte bör införas med så kort varsel.

Verkets styrelse har haft möjlighet att ge sin syn på lärosätenas förslag vid styrelsemötet den 16 juni 2004. Styrelsen beslutade att säga nej till principen om att använda urvalsgrunden betyg plus resultat på högskoleprovet som urvalsgrund. Ett utdrag ur protokollet bifogas.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Håkan Forsberg efter föredragning av utredare Leif Strandberg.

Håkan Forsberg

Leif Strandberg

Bilaga: Utdrag ur protokoll från Högskoleverkets styrelses sammanträde den 16 juni 2004

§ 5 Antagning till läkarutbildningen

Under de senaste åren har söktrycket till läkarutbildningen varit så stort att man tvingats lotta mellan sökande med maximal meritpoäng (20,00) i urvalsgruppen för nya betyg. Vid antagningen till hösten 2003 lottades över 200 sökande med 20,00 bort. Med hänvisning till detta har Linköpings universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet, Göteborgs universitet och Lunds universitet ansökt om att få använda ett alternativt urval. Lärosätena vill använda en ny urvalsgrund, sammanslagning av gymnasiebetygens jämförelsetal och högskoleprovsresultat.

Höskoleverkets styrelse inser problemen med antagning och urval av sökande till läkarutbildningen. Höskoleverkets styrelse beslutar dock att säga nej till principen om att använda urvalsgrunden betyg *plus* resultat på Höskoleprovet som urvalsgrund.

Styrelsens beslut fattas mot bakgrund av att syftet med Höskoleprovet är att vara en andra chans för personer vars meriter i övrigt inte är konkurrenskraftiga i urvalet till högskolan. En sammanslagning av betyg och resultat från Höskoleprovet bryter mot principen att ett bra resultat i en av urvalsgrunderna ska vara tillräckligt för att antas till högre utbildning. Dessutom kommer framförallt individer med utländsk bakgrund att missgynnas av en sammanslagning av urvalsgrunderna. Höskoleverket har i en studie visat att personer med utländsk bakgrund generellt sett gör sämre resultat i storleksordningen 0,2 normerade poäng jämfört med personer med svensk bakgrund. En sammanslagning av urvalsgrunderna skulle alltså också innebära att en lägre andel av personer med utländsk bakgrund skulle antas till högre utbildning i Sverige.

Styrelsen menar att det kan vara lämpligt att tillämpa exempelvis strukturerade intervjuer som urvalsinstrument i avvaktan på att områdesprov tas fram. En sammanslagning av resultat från Höskoleprovet och betyg förstärker en ensidig kunskapssyn. Fördelen med strukturerade intervjuer är att de erbjuder en större möjlighet att bedöma studentens lämplighet för yrkesutbildningen.

Styrelseledamot Irene Wennemo reserverar sig på ovanstående punkt med följande motivering: "läkarutbildningen bör få möjlighet att skapa en ny urvalsgrupp där det sammanlagda värdet av betygen och högskoleprovet kan användas under en övergångsperiod. I jämförelse med de andra möjligheter som står till buds är detta en acceptabel lösning. Det har skett ett omfattande arbete för att minimera de problematiska effekterna i högskoleprovet. Att resultatet på detta prov har stor betydelse för möjligheten att antas till högskolan accepteras, trots de smärre problem som fortfarande kvarstår. Vi vet dessutom mindre om prognosvärdet och om hur olika grupper missgynnas i de områdesprov som är under utveckling och i alternativet med intervjuer. Det finns inte heller något som visar att några grupper missgynnas av högskoleprovet bland dem med maxbetyg från gymnasiet."

Styrelsen beslutade att

säga nej till principen om att använda urvalsgrunden betyg plus resultat på Höskoleprovet som urvalsgrund.

I beslutet deltog inte Göran Bexell, rektor för Lunds universitet.